

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 92/2023
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 2. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Станојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К бр. 286/21 од 24.08.2022. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 148/22 од 25.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Станојевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К бр. 286/21 од 24.08.2022. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 148/22 од 25.11.2022. године у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док се исти захтев у осталом **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу К бр. 286/21 од 24.08.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 2. КЗ, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 5 месеци и одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Наведеном пресудом обавезан је окривљени АА да Основном суду у Крушевцу на име паушала плати износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Истом пресудом, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена производња из члана 234. став 1. КЗ.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 148/22 од 25.11.2022. године, делимичним усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Крушевцу, преиначена је пресуда Основног суда у Крушевцу К бр. 286/21 од 24.08.2022. године, само у делу који се односи на одлуку о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Крушевцу окривљеном АА изрекао меру безбедности одузимање предмета, па је од окривљеног трајно одузето 22м³ шљунка – тампона, који шљунак је по потврди о привремено одузетим предметима ПУ Крушевац КУ бр 2557/18 од 09.07.2018. године привремено одузет од ББ, а који се налази код ББ, до окончања поступка и одређено је да ће се наведени предмети по правноснажности пресуде ставити на располагање Дирекцији за управљање одузетом имовином, док су у осталом делу жалба Основног јавног тужиоца у Крушевцу и жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Станојевића одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Станојевић, због повреда закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће на основу члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног АА ослободити од оптужбе да је извршио кривичној дело недозвољена трговина из члана 235. став 2. КЗ и одредити да трошкови кривичног поступка сходно члану 265. став 1. ЗКП, падају на терет буџетских средстава.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да изрека првостепене пресуде не садржи основне елементе бића кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 2. КЗ, јер није наведено у којој новчаној вредности је окривљени вршио продају робе, као ни назнаку правних лица којима је вршена продаја шљунка и песка.

Одредбом члана 235. став 2. КЗ прописано је да ко се бави продајом робе чију је производњу неовлашћено организовао казниће се затвором од 3 месеца до 3 године.

Из наведене законске одредбе произилази да цена по којој је извршена продаја, као и коме се продаја врши нису битни елементи кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 2. КЗ, за које је окривљени АА оглашен кривим, па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се на наведени начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је изреком пресуде утврђено да је окривљени АА поступао у својству предузетника – власника радње за извођење земљаних радова из ког разлога је могао извршити искључиво привредни преступ који је кажњив по члану 181. став 1. тачка 2. у вези члана 68. став 1. и члана 77. став 1. Закона о рударству и геолошким истраживањима, а не кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 2. КЗ, за које је прописана одговорност физичког лица, па је на окривљеног, као блажи, требало применити Закон о привредним преступима, а не Кривични законик.

Одредбом члана 5. став 1. КЗ, прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а ставом 2. истог члана прописано је да ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

Радње предузете од стране одређеног лица, могу истовремено садржати елементе кривичног дела и елементе привредног преступа, а надлежни тужилац је овлашћен да те радње правно квалификује и определи коју врсту поступка ће против учиниоца водити. Питање примене блажег закона у кривичном поступку у смислу члана 5. став 2. КЗ, односи се на примену блажег закона којим се прописују кривична дела, уколико је исти измењен од тренутка извршења кривичног дела па до правноснажног окончања кривичног поступка, а не на примену закона, којим се прописују прекршаји односно привредни преступи, јер се у том случају ради о другој врсти поступка, на који се не може применити кривични закон, већ се примењују материјално правне одредбе Закона о привредним преступима или Закона о прекршајима. Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у делу у коме се на наведени начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, одбио као неоснован.

Имајући у виду изнето, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у делу у коме се нижестепене пресуде побијају због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, одбијен је као неоснован.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на повреду закона из члана 460. ЗКП (образложење одлуке другостепеног суда), као и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, наводима да је у овом кривичном поступку окривљени ослобођен за извршење кривичног дела које представља битан елеменат другог кривичног дела за које је осуђен, чиме се указује на неразумљиву изреку првостепене пресуде, као и да су у вези са тим дати контрадикторни разлози у образложењу пресуде. Наведене повреде закона у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом прописане разлоге због којих је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је захтев браниоца окривљеног АА у том одбачен је као недозвољен.

Бранилац окривљеног као разлог за подношење захтева истиче и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која је према наводима захтева учињена на тај начин што је у изреци првостепене пресуде утврђено да је окривљени добио робу у количини од 522м², а да је другостепеном пресудом окривљеном изречена мера безбедности

одузимање предмета и одузето 22м² шљунка – тампона, па је нејасно шта је са преосталом количином од 500м² робе – песка. Имајући у виду одредбу члана 71. став 5. ЗКП, која прописује да бранилац може у корист окривљеног да предузме све радње које може предузети окривљени, а да се захтевом указује да је другостепеном пресудом којом је изречена мера безбедности одузимање предмета од окривљеног одузета мања количина робе од оне за коју је оглашен кривим да је неовлашћено организовао производњу и продавао, по оцени Врховног касационог суда захтев је у том делу поднет на штету окривљеног и као такав, одбачен као недозвољен.

Из напред наведених разлога, донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић